

Församlingarnas balanseringsanslag för år 2024 och 2025

Gemensamma kyrkofullmäktige 27.04.2023 § 38
360/02.00.01/2023

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige

1. kompletterar sitt beslut av den 27.1.2022 § 6 gällande principerna för fördelningen av anslag till församlingarna med beslut om ett särskilt balanseringsanslag för åren 2024 och 2025,
2. besluter att 1 400 000 € utbetalas som balanseringsanslag år 2024 och 1 400 000 € år 2025,
3. konstaterar att balanseringsanslaget inte ändrar beslutet av den 27.1.2022 § 6 gällande principerna för fördelning av anslagen till församlingarna under 2024 och 2025 och således inte minskar någon enskild församlings anslag,
4. besluter att balanseringsanslaget fördelas enligt följande kriterier:
  - a) Balanseringsanslag beviljas församlingarna i centrum, på vars område de stora kyrkorna finns (Domkyrkan, Johanneskyrkan, Berghjälls kyrka och Tempelplatsens kyrka). Tilläggsanslaget beräknas i relation till internhyran för respektive kyrka.
  - b) Dessutom beviljas församlingar vars anslagsandel ökar då man som grund för fördelningen av anslag i stället för nuvarande 70% medlemmar/30 % på området bosatta gör fördelningen enligt 90 % församlingens medlemmar och 10% de på området bosatta. För dessa församlingar beräknas tilläggsanslaget i proportion till anslagsdifferensen mellan 70/30 och 90/10 modellerna
  - c). Tilläggsanslagets storlek/församling fastställs på basis av församlingens tilläggsanslagsandel i relation till samtliga församlingar som erhåller tilläggsanslag. År 2024 fastställs vilka församlingar som erhåller tilläggsanslag och fördelningen av tilläggsanslaget på basis av de siffror som finns tillgängliga i april 2023. Vilka församlingar som år 2025 ges balanseringsanslag och fördelningen av tilläggsanslaget fastställs på basis av de siffror som är tillgängliga i april 2024.

Behandling

Förvaltningsdirektör Juha Silander redogjorde för ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Gemensamma kyrkorådet 13.04.2023 § 124

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige

1. kompletterar sitt beslut av den 27.1.2022 § 6 gällande principerna för fördelningen av anslag till församlingarna med beslut om ett särskilt balanseringsanslag för åren 2024 och 2025,
2. besluter att 1 400 000 € utbetalas som balanseringsanslag år 2024 och 1 400 000 € år 2025,
3. konstaterar att balanseringsanslaget inte ändrar beslutet av den 27.1.2022 § 6 gällande principerna för fördelning av anslagen till församlingarna under 2024 och

2025 och således inte minskar någon enskild församlings anslag,
4. besluter att balanseringsanslaget fördelas enligt följande kriterier:
a) Balanseringsanslag beviljas församlingarna i centrum, på vars område de stora kyrkorna finns (Domkyrkan, Johanneskyrkan, Berghjälls kyrka och Tempelplatsens kyrka). Tilläggsanslaget beräknas i relation till internhyran för respektive kyrka.
b) Dessutom beviljas församlingar vars anslagsandel ökar då man som grund för fördelningen av anslag i stället för nuvarande 70% medlemmar/30 % på området bosatta gör fördelningen enligt 90 % församlingens medlemmar och 10% de på området bosatta. För dessa församlingar beräknas tilläggsanslaget i proportion till anslagsdifferensen mellan 70/30 och 90/10 modellerna
c). Tilläggsanslagets storlek/församling fastställs på basis av församlingens tilläggsanslagsandel i relation till samtliga församlingar som erhåller tilläggsanslag. År 2024 fastställs vilka församlingar som erhåller tilläggsanslag och fördelningen av tilläggsanslaget på basis av de siffror som finns tillgängliga i april 2023. Vilka församlingar som år 2025 ges balanseringsanslag och fördelningen av tilläggsanslaget fastställs på basis av de siffror som är tillgängliga i april 2024

Behandling

Juha Silander redogjorde för ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Bakgrundsuppgifter om balanseringsanslag II

Kyrkofullmäktige fastställde den 9.12.2021 § 108 hur församlingarnas och de gemensamma tjänsternas sammanräknade helhetsanslag (verksamhetsbidraget) ska fördelas 2023-2025. Samtidigt beslöt kyrkofullmäktige att det s k utrymmesanslaget slopas vid ingången till 2023. En andel som motsvarar utrymmesanslaget ingår i den anslagsandel som anvisas församlingarna.

Den 27.1.2022 § 6 fastställde kyrkofullmäktige principerna för hur anslaget till församlingarna ska fördelas och hur internhyrorna ska beräknas under perioden 2023–2025. På basis av besluten fastställs församlingarnas verksamhetsanslag, dvs pengarna som församlingarna har till sitt förfogande under perioden 2023–2025. Bägge besluten utgår från beredningen som gjordes under Modigt tillsammans –processen 2020 och 2021 och som syftade till att säkerställa församlingarnas och de gemensamma tjänsternas verksamhetsförutsättningar i relation till förändringarna i verksamhetsmiljön.

Nya principer för fastställande av internhyrorna

Besluten innebar att principerna för fastställande av internhyrorna ändrades betydligt, framför allt för att utrymmesanslaget slopades och schablonen för beräkning av internhyrorna ändrades. Syftet med att ändra schablonen är att öka transparensen och att synliggöra de reella kostnaderna för respektive utrymme. Tanken är att samfälligheten per 2030 ska ha minskat de utrymmen man nu disponerar med 40 000 m². Då kostnaderna för utrymmena synliggörs har redan nu understött denna målsättning.

Till 2022 beviljades församlingarna ett utrymmesanslag som fördelades på följande sätt: 1) hyresanslaget för kyrksalar, kapell och andra gudstjänstlokaler är lika stort som hyran för lokalerna. 2) för att hyra upp andra utrymmen fastställs ett helhetsanslag som fördelas på de finska och svenska församlingarna på samma sätt som löne- och verksamhetsanslaget. Från och med 2023 slopades detta anslag och motsvarande belopp inräknades i församlingarnas anslagsandel.

Samtidigt som utrymmesanslaget slupades ersattes den tidigare modellen för fastställande av internhyrorna (Haahtelamodellen) med en ny schablon. Till år 2022 fastställdes internhyran på basis av de tekniskt beräknade underhållsvederlagen, renoverings- och grundförbättringsanslagen. Detta ledde ändå till att internhyran blev kalkylmässig och inte återspeglade de reella kostnaderna för respektive objekt.

Kalkylmodellen var inte heller transparent och sporrade därför inte till att avstå från onödiga utrymmen.

2023 infördes en ny schablon för beräkning av internhyrorna. Den utgår från de reella kostnaderna (driftskostnaderna+årligt underhåll+engångskostnader) och avskrivningarna. Beräknad på detta vis återspeglar internhyran bättre de verkliga kostnaderna och hyran blir mer transparent. I kombination med att utrymmesanslaget slopades har detta påverkat internhyran särskilt för sådana församlingar som har många och/eller stora kyrksalar eller vars lokaler renoverats de senaste åren. Samtidigt har Kyrkans servicecentral förkortat den maximala avskrivningstiden från 60 till 50 år, vilket inneburit attavskrivningarnas storlek ökat.

Balanseringsanslaget för åren 2023–2025

Då man fattade beslut om anslagsfördelningen till församlingarna och principerna för beräkning av interhyrorna stod det klart att anslaget för vissa församlingar skulle minska de medel som kan användas för verksamheten, i vissa fall är minskningen betydande. Därför valde kyrkofullmäktige (27.1.2022 § 6) i samband med beslutet om de nya principerna för anslagsfördelningen och schablonen för beräkning av internhyrorna 2023-2025 att införa ett balanseringsanslag som som används under perioden 2023-2025.

Balanseringsanslaget riktas till de sex församlingar vars verksamhetsanslag i budgeten för 2023 minskade jämfört med anslaget för 2022 (i fråga om engångskostnaderna tillämpades ett kalkylerat årsmedeltal). Hur balanseringsanslaget fördelas mellan församlingarna fastställs på basis av fastighetskostnaderna i bokslutet för 2021, församlingarnas utrymmesbehov enligt den anmälan som gjorts i februari 2022, utrymmesbehovet 2023 samt antalet medlemmar och på området bosatta per 1.1.2022.

Nedanstående tabell visar balanseringsanslagets totalbelopp, församlingarna som får del av detta och hur anslaget fördelas på dessa församlingar år 2023, 2024 och 2025.

Seurakunnat	Tasapainotus- määräraha 2023	Tasapainotus- määräraha 2024	Tasapainotus- määräraha 2025
Haaga			
Herttoniemi			
Kallio	11 435	7 623	3 812
Kannelmäki			
Lauttasaari			
Malmi			
Mikael	577	385	192
Munkkiniemi			
Oulunkylä			
Paavali			
Pakila			
Pitäjänmäki			
Roihuvuori			
Tuomiokirkkoseurakunta	229 942	153 295	76 647
Töölö	329 121	219 414	109 707
Vuosaari	44 095	29 397	14 698
Johannes	134 829	89 886	44 943
Matteus			
Petrus			
Yht.	750 000	500 000	250 000

Balanseringsanslaget sänks för varje år. Detta görs för att stöda församlingarnas arbete med att anpassa sin ekonomi. Det är ändå uppenbart att balanseringsanslaget inte ensamt och på kort sikt kan balansera ekonomin i vissa församlingar.

Fullmäktigemotion gällande tryggheten av Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar

Hösten 2022 inlämnades en motion om tryggheten av Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar. I motionen konstateras att församlingen står inför stora ekonomiska utmaningar på grund av internhyrorna och att någon ljusning inte är i sikte. Motionens undertecknare bad om en utredning av och snabba beslut om hur Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhet ska tryggas 2023-2025. I svaret på motionen, som gavs den 8.12.2022 § 114, betonas att Tuomiokirkkoseurakuntas liksom övriga församlingars ekonomiska utveckling måste följas upp noga under 2023-2025.. Den 8.12.2022 återremitterade kyrkofullmäktige ärendet för ny beredning.

Balanseringsanslag II, beredning och hörande av berörda parter under beredningens gång

Alla ovan nämnda faktorer ledde till att beredningen av den nya schablonen för beräkning av internhyrorna och fördelningsgrunden för församlingarnas anslag för 2026 inleddes med en granskning av vilka församlingars verksamhetsförutsättningar kräver ett nytt stödpaket för 2024 och 2025.

Fem modeller och kalkyler gjordes gällande balanseringsanslag II, utgående från projektets styrgrupps anvisningar för 2024-2025. De tre första modellerna är skilskas modeller medan version fyra och fem är kombinationer av de tre första modellerna (kalkylerna som bilaga).

- *Alternativ 1:* Tilläggsanslag beviljas församlingar vars verksamhetsanslag för 2024 eller 2025 efter avdrag för interna hyror är lägre än år 2022. Dessutom ska församlingens budget visa underskott eller 0 och samtliga besparingar vara använda. Tilläggsanslaget beräknas i relation till förändringen i verksamhetsanslaget.
- *Alternativ 2:* Tilläggsanslag beviljas församlingarna i centrum på vars område de stora kyrkorna ligger (Domkyrkan, Johanneskyrkan, Tempelplatsens kyrka och Berghälls kyrka). Tilläggsanslaget beräknas i relation till internhyran för dessa kyrkor.
- *Alternativ 3:* Tilläggsanslag beviljas församlingar vars anslagsandel stiger, om man i stället för nuvarande fördelningskriterium 70 % församlingsmedlemmar/30 % på området bosatta, som kriterium använder 90 % församlingsmedlemmar/10 % på området bosatta. Tilläggsanslaget beräknas i relation till anslagsdifferensen mellan de två kriterierna 70/30 och 90/10.
- *Alternativ 4:* Alternativ 2 + 3, tilläggsanslaget beviljas både församlingarna i centrum på vars område de stora kyrkorna finns och de församlingar som enligt nuvarande fördelning 70/30 får ett mindre anslag än de skulle få enligt 90/10 –modellen.
- *Alternativ 5:* Alternativ 1+3, tilläggsanslag beviljas både församlingarna vars verksamhetsanslag sedan internhyran avdragits är lägre än 2022 och vars budget uppvisar underskott och som därtill använt alla sina besparingar och de församlingar som får ett mindre anslag enligt den nuvarande 70/30 modellen än de skulle få om anslaget beräknades på basis av 90/10 modellen.

Under beredningen av modellerna och kalkylerna presenterades dessa för:

- Kyrkoherdekonferensen 7.3.2023 (kalkyl inte ännu tillgänglig)
- Kyrkorådets aftonskola 16.3.2023
- Kyrkofullmäktiges aftonskola 23.3.2023
- Församlingarnas församlingsråds vice ordförandemöte 27.3.2023

Undantaget kyrkoherdekonferensen presenterades vid träffarna de modeller och kalkyler som utarbetats för balanseringsanslag II. Vid kyrkorådets och kyrkofullmäktiges aftonskola ordnades grupparbeten vid vilka deltagarna diskuterade modellerna och kalkylerna. Grupperna fick också svara på hur stort balanseringsanslaget borde vara 2024 och 2025 och deltagarna fick välja de två modeller de ansåg vara bäst. Vid kyrkorådets aftonskola deltog rådets medlemmar och kyrkoherdarna i var sin grupp.

Diskussionen under aftonskolorna visade att modellerna och kalkylerna ger en tillräckligt god bas för fortsatt diskussion och beredning. Alla modeller vann understöd vid omröstningarna i samband med aftonskolorna. Entydigt mest understöd fick alternativ 4. Vid kyrkorådets aftonskola röstade tre av fyra arbetsgrupper för alternativ 4 liksom 54 % av deltagarna i kyrkofullmäktiges aftonskola. Det är ändå skäl att hålla i minnet att omröstningarna endast är riktninggivande och att de inte ger en entydig bild av situationen och de förda diskussionerna. I de flesta kommentarerna ansåg man att tilläggsanslaget/år borde ligga i spannet 1-1,5 mn €.

Förslag till modell för balanseringsanslag II

På basis av ovan sagda beslöt styrgruppen för projektet "Internhyror och församlingarnas anslag" den 29.3.2023 föreslå för kyrkofullmäktige att balanseringsanslag II ska beviljas enligt alternativ 4. Detta innebär att tilläggsanslag för internhyran beviljas för de stora kyrkorna i centrum (Domkyrkan, Johanneskyrkan, Berghälls kyrka och Tempelplatsens kyrka) och för de församlingar vars andel ökar om fördelningen sker enligt 90 % medlemmar och 10 % på området bosatta och inte enligt nuvarande 70/30 – fördelning.

Till skillnad från balanseringsanslaget, vars storlek fastställts för 223-2025 och som beviljas församlingarna, ska balanseringsanslag II beviljas församlingarna och fördelningen av tilläggsanslaget fastställs separat för respektive år enligt följande:

- 2024 beviljas församlingarna balanseringsanslaget och tilläggsanslaget på basis av de sifferuppgifter som finns tillgängliga i april 2023.
- 2025 beviljas församlingarna balanseringsanslaget och fördelningen av tilläggsanslaget fastställs på basis av de sifferuppgifter som finns tillgängliga i april 2024.

Föreslås att balanseringsanslaget totalt ska uppgå till 1,4 mn €/år. Detta motsvarar ganska väl ett tilläggsanslag om 50 % i enlighet med alternativ 4. Således fastställs tilläggsanslaget/församling på basis av församlingens tilläggsanslagsdel i relation till samtliga församlingar som beviljats tilläggsanslag. Balanseringstillägget finansieras med överskott från tidigare räkenskapsperioder, dvs med samfällighetens kassamedel och placeringskapital. Ännu är samfällighetens ekonomi stark men man har noterat de kommande hotbilder som förverkligas då kyrkoskatteintäkterna från och med slutet av decenniet förverkligas på en lägre nivå än väntat.

Tabellen visar vilka församlingar som 2024 får balanseringsanslag och hur tilläggsanslaget fördelas mellan församlingarna.

Seurakunnat	Malli 2: Pääkirkkojen sis. vuokrat 2024	Malli 3: 90/10-70/30 mallien erotus, keneltäkään ei oteta pois 2024	Mallit 2 + 3 2024	Sis. vuokrat + 90/10-70/30 mallien erotus 50 %	Prosentuaalinen osuus / seurakunta 2024	Tasapainotuslismääräraha 2024
Haaga		13 769	13 769	6 885	0,52 %	7 259
Herttoniemi						
Kallio	489 896		489 896	244 948	18,45 %	258 270
Kannelmäki						
Lauttasaari		52 920	52 920	26 460	1,99 %	27 899
Malmi						
Mikael						
Munkkiniemi		50 142	50 142	25 071	1,89 %	26 434
Oulunkylä						
Paavali						
Pakila		88 714	88 714	44 357	3,34 %	46 769
Pitäjänmäki						
Roihuvuori		22 916	22 916	11 458	0,86 %	12 081
Tuomiokirkkoseurakunta	901 442	9 726	911 168	455 584	34,31 %	480 362
Töölö	384 907	40 627	425 533	212 767	16,02 %	224 338
Vuosaari						
Johannes	486 305	45 664	531 969	265 985	20,03 %	280 450
Matteus		35 352	35 352	17 676	1,33 %	18 637
Petrus		33 194	33 194	16 597	1,25 %	17 499
Yht.	2 262 550	393 023	2 655 573	1 327 787	100 %	1 400 000

Då verksamhetsmiljön förändras måste man satsa på forskning och utveckling för att upprätthålla sund ekonomin och grundstruktur. Därför har man vid beredningen utrett också behovet av ett särskilt tilläggsanslag för strategisk utveckling. Anslaget skulle framför allt gälla s k utvecklingsprojekt i klass A, och göra det möjligt att i stor skala experimentera med olika sätt att nå ut till helsingforsarna. Sådana projekt är krävande och förknippade med stora risker och stor effekt. Nyttan fördelas på mer än en verksamhetsenhet. Om projekten lyckas ger de nya infallsvinklar och lösningar på frågan hur vi ska möta helsingforsarna i en verksamhetsmiljö som är stadd i ständig utveckling. I detta skede kan vi tillmötesgå behovet via ett prövningsbaserat anslag. Hädanefter kan det ändå finnas behov av finansiering som ger större effekt än det prövningsbaserade anslagen. Vid behov kan man återgå till frågan via en tilläggsbudget.

Under beredningsprocessen har man noterat att även om ett balanseringsanslag II behövs för att balansera och anpassa vissa församlingars ekonomi på kort sikt är detta inte svaret på frågan hur samfällighetens ekonomiska strukturer ska balanseras. Snarare skjuter detta problemen på framtiden. Följande gång som den ekonomiska ramen krymper är 2026. Det är viktigt att verksamhetsenheterna redan nu förbereder sig på de kommande förändringarna. I framtiden är det inte längre möjligt att stöda församlingarna med tilläggsanslag och därför måste verksamheten anpassas till ramarna som från 2026 gäller och som utgår från då gällande principer för fastställande av internhyran och fördelningen av församlingarnas anslag.

Barnkonsekvensbedömning

Barnkonsekvensbedömning har gjorts gällande anslag som anvisats församlingarna och fördelningen av intern hyrorna 2023-2025. Balanseringstilläggsanslaget krävs inte barnkonsekvensbedömning.

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Juha Silander, tfn. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Projektchef Riikka Myllys, tfn. 050 574 9679, riikka.myllys@evl.fi